

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2022. május 4.

TÖRTÉNELEM

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

minden vizsgázó számára

2022. május 4. 9:00

Időtartam: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Egyértelmű válaszokat adjon, egyértelmű jelöléseket alkalmazzon – javítás esetén is!

Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló kipontozott helyet!**

Csak annyi válaszelemet írjon, amennyit a feladat kér! (Ha többet ír, a beírás sorrendjében értékeljük válaszait.)

Kérjük, **kék színű** tollat használjon!

A feladatok megoldásakor tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlap utasításait!
- Tudatosítsa, hány részfeladatból áll a feladat, és oldja meg az összeset!
- Tanulmányozza a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Válaszeit gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!
- A feladatok megoldásához használhatja a megengedett segédeszközöket: a középiskolai történelmi atlasz térképeit és a helyesírási szótárt. Ügyeljen arra, hogy a személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők!

Javaslatok a szöveges, kifejtendő feladatok kidolgozásához:

1. Helyezze el időben és térben a feladatban megjelölt problémát!
2. Használja fel a feladat megértéséhez a forrásokat, illetve a középiskolai történelmi atlaszt!
3. Gyűjtse össze azokat az általános fogalmakat (pl. fejlődés, változás, termelés), illetve az adott korszakhoz kapcsolódó fogalmakat (pl. várjobbágyság, céh, személyi kultusz), melyekkel az adott probléma bemutatható!
4. Építse be fogalmazásába a forrásokból megszerezhető információkat, következtetéseket!
5. Tárja fel a probléma előzményeit, okait, következményeit!
6. Építse be mondanivalójába önálló ismereteit, nézőpontját, véleményét!
7. Ha szükséges, készítsen vázlatot, illetve piskózatot!
8. Ügyeljen arra, hogy mondatai világosak legyenek!
9. Szerkessze meg szövegét, és figyeljen a helyesírássra is!

Tájékoztatásul:

Az esszé javításának szempontjai:

- a feladat megértése,
- megfelelés a tartalmi követelményeknek,
- a válasz megszerkesztettsége, logikussága, nyelvhelyessége és helyesírása.

Eredményes munkát kívánunk!

I. EGYSZERŰ, RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1. A feladat a kereszténység történetéhez kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A) „Saul még mindig lihegett a dühtől, és halállal fenyegette az Úr tanítványait. [...] Már Damaszkusz közelében járt, amikor az égből egyszerre nagy fényesség ragyogta körül. Földre hullott, és hallotta, hogy egy hang így szól hozzá: »Saul, Saul, miért üldözöl engem?« Erre megkérdezte: »Ki vagy, Uram?« Az folytatta: »Én vagyok [...b)...], akit te üldözöl. De állj fel és menj a városba, ott majd megmondják neked, mit kell tenned.«” (Az apostolok cselekedetei, Újszövetség)

a) Milyen néven vált ismertté Saul?

b) Nevezze meg azt a vallási tanítót, akinek a nevét kihagytuk az A) jelű forrásrészletből, és b) betűvel jelöltük, és akit Saul „Uramnak” szólít!

.....

B) „A körülmetélés hasznodra válik, ha megtartod a törvényt, de ha áthágod a törvényt, körülmetéltebből körülmetéletlenné válsz. Ha pedig a körülmetéletlen megtartja a törvény rendelkezéseit, körülmetéletlenül is nemde körülmetéltnak számít? [...] Nem az a zsidó, aki látszatra az, s nem az a körülmetélés, ami a testen látható, az a zsidó, aki bensőleg az, s aki nem betű szerint, hanem lélek szerint körülmetélt. [...]

Mindenki vesse alá magát a fölöttes hatalomnak. Mert nincs hatalom, csak az Istentől, ami van, azt Isten rendelte. Ezért aki a hatósággal szembeszáll, Isten rendelkezésének szegül ellene. [...] Adjátok meg mindenkinek, ami jár neki: akinek adó, annak az adót, akinek vám, annak a vámot, akinek hódolat, annak a hódolatot, akinek tisztelet, annak a tiszteletet.” (Levél a rómaiakhoz, Újszövetség)

Válassza ki a mondatok helyes befejezését! Karikázza be a megfelelő sorszámot!

c) A B) jelű forrás szerzője szerint ...

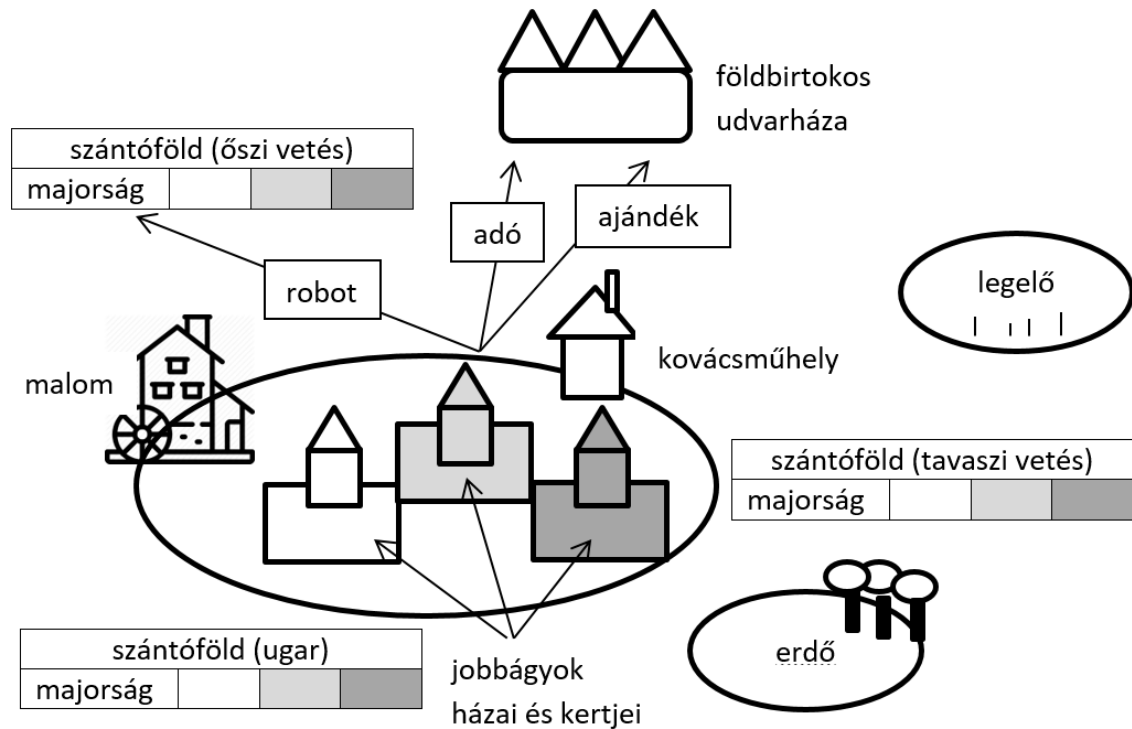
1. minden hívő számára kötelező a zsidó törvények betartása, például a körülmetélkedés.
2. nem a zsidó törvények külsőségeit kell betartani, azaz nem kell minden hívőnek körülmetélkednie.
3. minden zsidó a törvények betartásától függetlenül zsidó marad, azaz akkor is, ha nem metélkedik körül.

d) A B) jelű forrás szerzője szerint ...

1. csak az Istentől származó hatalomnak kell engedelmeskedni, ezért a pogány rómaiaknak nem kell.
2. csak az egyházi tizedet kell megfizetni, az állami adókat nem.
3. a keresztényeknek el kell fogadniuk a fennálló állami és társadalmi rendet.

4 pont	
--------	--

Oldja meg a feladatokat az ábra és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A középkori uradalom ábrája

a) Egészítse ki a következő mondatokat! Az ábrán látható kifejezések közül válasszon!

1. A jobbágytelket a ház, a kert és a(z) egy-egy darabja alkotta.

2. A jobbágyok ingyenmunkájával megművelt terület, a(z)
terményei a földbirtokos és háznépe ellátását szolgálták.

b) Nevezze meg szakkifejezéssel azt a (föld)művelési módot, amelyet az ábra szemléltet!

.....

c) Melyik volt jellemző a kora középkori uradalmakra a következő állításokban leírtak közül? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. Önellátó gazdálkodást folytattak.
2. A jobbágyok a földhasználat fejében katonai szolgálattal tartoztak a földbirtokosnak.
3. Kereskedelmi csomópontokban alakultak ki.

4 pont	
--------	--

3. A feladat Géza fejedelem uralkodásával kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A) „Mivel pedig igen sok gondot okozott neki [Gézának] a lázadók megzabolázása, a szentségtörő szokások lerontása, és hogy püspökségeket alapítson hite szerint a szentegyház javára, egy éjjel csodálatos látomással vigasztalta meg az Úr, gyönyörű külsejű ifjat állított elé, aki így szólt hozzá: [...] »Nem néked adatott meg véghez vinni, amit eszedben forgatsz [...]. Tőled származik a születendő fiú, kire az Úr mindezek elrendezését [...] rábízza.«” (Legenda, 11. század)

B) „[Géza fejedelem] összehívta Magyarország főembereit [...], a közös tárgyalás tanácsa szerint fiát [...] a nép élére állította, hogy uralkodjék őutána, és ennek megerősítésére mindet külön-külön megeskette. Ezután betelvén napjai az Úr megtestesülésének [...b)...] esztendejében e világ haszontalan viszontagságait égi örömekre cserélte fel.” (Legenda, 11. század)

C) „Isten szent egyháza és a mi híveink valamennyien, a mostaniak és jövőbeliek, tudják meg, hogy a Pannónia hegyén lévő Szent Márton monostornak [kolostornak] az apátja, Anasztáz közbenjárására, tanácsára és beleegyezésével ugyanezen monostornak olyan kiváltságot engedélyeztünk, amelyet Monte Cassino Szent Benedek monostora kapott. Szent Márton monostorát még szülőatyánk [Géza fejedelem] kezdte, és mi fejeztük be.” (Oklevél, 11. század)

a) Adja meg az A) betűjelű forrás aláhúzott részének magyarázatát!

.....

b) Adja meg a B) betűjelű forrás b) betűvel jelzett részéből kihagyott évszámot!

.....

c) Nevezze meg (mai nevével) azt a települést, ahol a C) betűjelű forrásban szereplő kolostort alapították!

.....

d) Nevezze meg azt a személyt, akit az A) és a B) betűjelű forrás is említ, és aki a C) betűjelű forrás kiadója volt!

.....

4 pont	
--------	--

4. A feladat a kora újkori kultúrával kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a képek és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A)

A versailles-i kastély

B)

Savoyai Jenő ráckevei kastélya

C)

*Il Gesù,
a jezsuita rend főtemploma Rómában*

D)

Rubens festménye

Melyik képen látható alkotásra vonatkozik az állítás? Írja a képek betűjelét a táblázat megfelelő sorába! Egy sorba egy betűjelet írjon! Egy betűjel kimarad.

Állítás	A kép betűjele
a) Megépítése összefüggésbe hozható az ellenreformáció és katolikus megújulás kibontakozásával.	
b) Az abszolutista uralom jelképévé vált, a rá jellemző fényűzés a királyi hatalom erejét mutatja.	
c) Jól láthatóan megjeleníti az Európán kívüli világ iránt megnövekvő érdeklődést.	

d) Nevezze meg azt a művészeti stílust, amely mind a négy képen látható alkotásra jellemző!

.....

4 pont

5. A feladat a Rákóczi-szabadságharcra kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

Rendelje a szatmári béke idézett részeihez a hozzájuk legjobban illő fogalmakat! Írja a fogalom sorszámát a forrásrészletek utáni pontozott vonalra! Két fogalom kimarad.

Fogalmak: 1. vallásszabadság 2. rendi monarchia 3. vallási türelem
4. amnesztia 5. szabad királyválasztás

a) „Az említett jeles Rákóczi Ferenc életének és összes javainak kegyelmet adunk [...], beleértve az országban való nyugodt megmaradást is, háza népével, szolgáló nemeseivel vagy szolgálóival együtt.”

b) „A vallás ügyében érvényben hagyjuk az ország elfogadott törvényeit, ugyanúgy a vallás gyakorlatát is az ország törvényeinek szerint kegyesen engedélyezzük.”

c) „Sértetlenül megmarad nemcsak annak a lehetősége, hogy az elkövetkező országgyűlésen az egyéb sérelmeket előadhassák, hanem annak is, hogy mindarra, ami ténylegesen a nemzet üdvét és becsületét szolgálja, szabad kívánság formájában, kellő tisztelettel és törvényes úton, a királyi kegyes jóváhagyást is megkérhessék.”

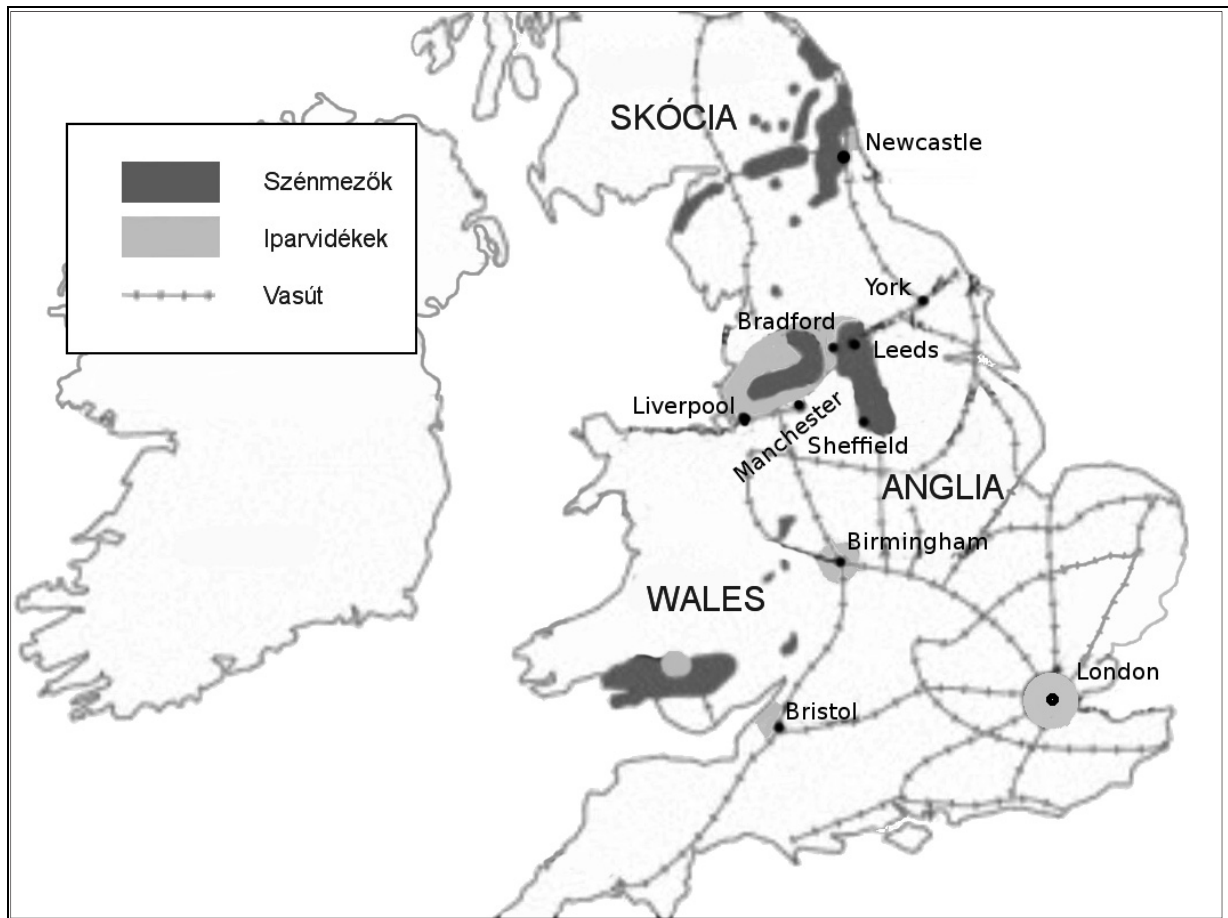
d) Melyik értékelés igaz a szatmári békére vonatkozóan? Karikázza be a helyes állítás sorszámát!

1. A béke a rendek közreműködésével visszaállította az abszolutizmust.
2. A békében a rendek valamennyi eredeti követelése teljesült.
3. A béke az udvar és a rendek közötti kompromisszum eredménye volt.

4 pont	
--------	--

6. A feladat az ipari forradalomhoz kapcsolódik.

Válaszoljon a kérdésekre a térképvázlat és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

Az első ipari forradalom Nagy-Britanniában

a) Mely természetföldrajzi adottság volt az oka London és Liverpool iparosodásának? A térképvázlat alapján válaszoljon!

.....

b) Mely természetföldrajzi adottság volt az oka Newcastle, Leeds és Sheffield iparosodásának? A térképvázlat alapján válaszoljon!

.....

c) Mi segítette elő az ipari forradalom során Birmingham és Manchester további iparosodását? A térképvázlat alapján válaszoljon!

.....

d) A legnagyobb brit iparvidék fő ágazata a textilipar volt. Mi volt a legfontosabb, Európán kívülről behozott nyersanyag?

.....

4 pont	
--------	--

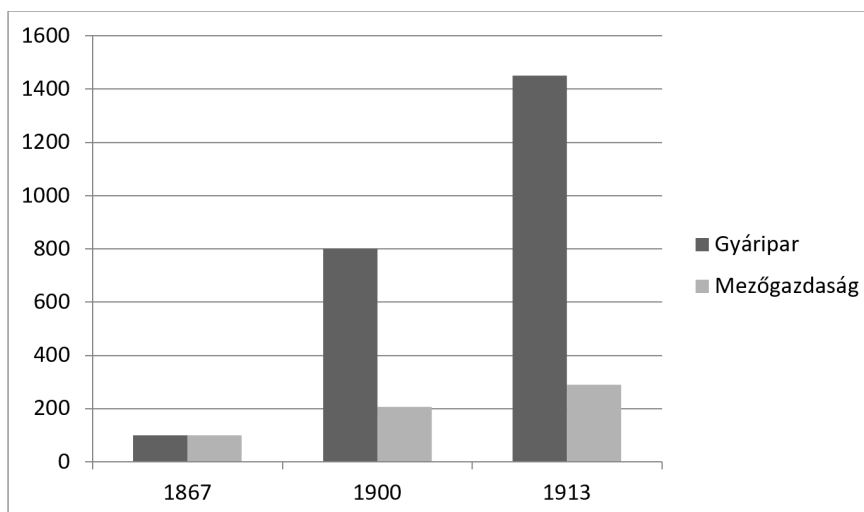
7. A feladat a dualizmus kori Magyarország gazdaságával kapcsolatos.

Állapítsa meg, melyik forrás mutatja meg a táblázatban olvasható változásokat! Tegyen X jelet a táblázat megfelelő oszlopába! Egy sorban csak egy X jel szerepelhet. (Elemenként 1 pont.)

A)

A nemzeti jövedelem megoszlása gazdasági ágazatok szerint Magyarországon 1867 és 1913 között (%)			
	1867	1900	1913
Mezőgazdaság	79,0	63,6	61,9
Bányászat és kohászat	2,0	2,7	2,2
Gyárpar	7,0	16,2	19,1
Kisipar	6,0	5,7	6,6
Kereskedelem és szállítás	6,0	11,8	10,2
Összesen	100,0	100,0	100,0

B)

A termelés alakulása a gyárparban és a mezőgazdaságban Magyarországon 1867 és 1913 között (1867 = 100 %)

Változások	Csak az A) betűjelű forrás mutatja	Csak a B) betűjelű forrás mutatja	Mindkettő mutatja	Egyik sem mutatja
a) A korszakban Magyarországon is kibontakozott az ipari forradalom.				
b) A korszakban visszaesett a mezőgazdasági termelés.				
c) A legjelentősebb gazdasági ágazattá 1913-ra az ipar vált.				
d) A mezőgazdasági termelés a kiegyezéstől a századfordulóig kétszeresére nőtt.				

4 pont

8. A feladat az első világháborúval kapcsolatos.

Rendelje a megfelelő karikatúra sorszámát a táblázatban szereplő állításokhoz! Egy mezőbe egy sorszámot írjon! Egy sorszámot többször is felhasználhat. (Elemenként 1 pont.)

1.

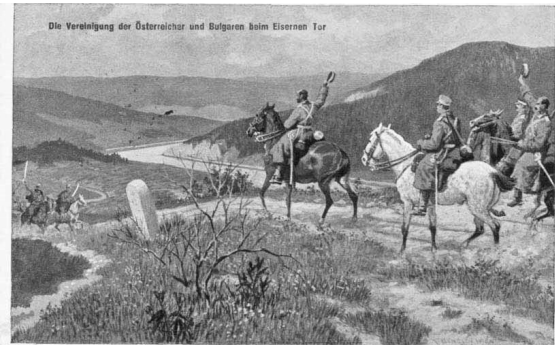

Első világháborús propagandakép, 1914

A képen szereplő szöveg fordítása:

„Zilált és tépett lesz, aki az osztrák területet megsérti.”

2.

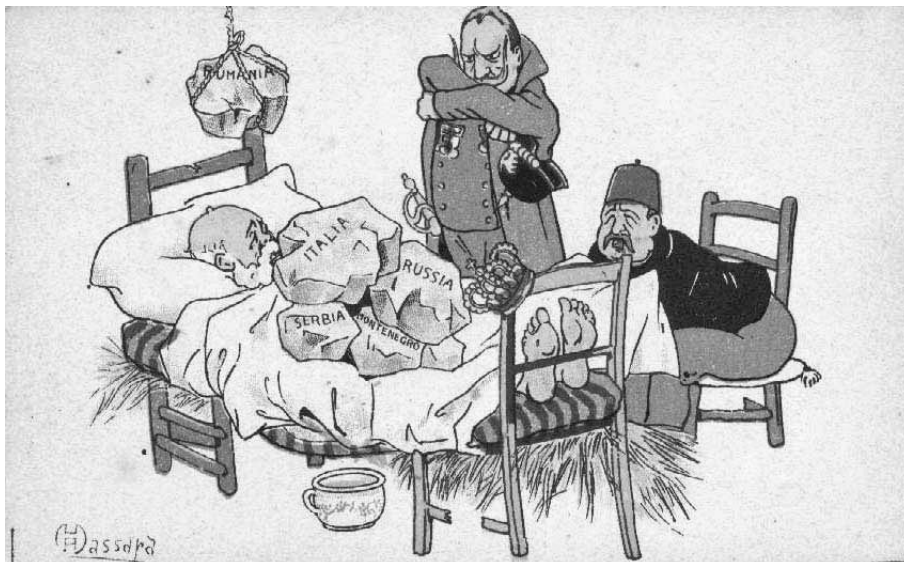

Első világháborús képeslap, 1915

A képen szereplő szöveg fordítása:

„Az osztrákok és a bolgárok egyesülése a Vaskapunál”

3.

Első világháborús karikatúra, 1916

A képen látható személyek: az ágyban fekvő Ferenc József, továbbá II. Vilmos és V. Mehmed oszmán uralkodó.

A képen látható kövek felirata: Románia, Olaszország, Oroszország, Szerbia, Montenegró

Állítás	Sorszám
a) A kép három, egymással szövetséges hatalmat jelenít meg.	
b) A kép közvetlenül a Szerbia legyőzését követő helyzetet mutatja be.	
c) A kép egy olyan nagyhatalmat mutat be, mely éppen a negyedik szomszédos állammal kerül hadiállapotba.	
d) A kép kizárólag a keleti / orosz front eseményeire utal.	

4 pont

9. A feladat Magyarország második világháborús történetével kapcsolatos.

Döntse el a források és ismeretei segítségével, mely második világháborús eseményekhez kötődnek a forrásokban leírtak! Írjon X jelet a táblázat megfelelő oszlopába! Egy sorban csak egy X jel szerepelhet. (Elemenként 1 pont.)

A) „Teleki gróf inkább saját életét adta, mintsem hogy e szégyenteljes tethöz csatlakozzék.” (Churchill beszéde a parlament alsóházában)

B) „Magyarország részéről a nemzeti becsület ügye, hogy [...] semminemű katonai akcióban nem vesz részt, [...] semmi körülmények között nem engedhetjük meg német csapatoknak egy magyarországi vasútvonalon átszállítását és átvonulását.” (Kormányhatározat)

C) „Az a hír lepett meg bennünket, hogy [a várost] [...] bombázás érte. Werth vezérkari főnök jelentése szerint az azonnali vizsgálat azt állapította meg, hogy [...] egy bombarepeszdarabon a leningrádi hadiszergyár jegyét ismerték fel. [...] Krúdy Ádám repülőszázados, a kassai repülőtér oktatótisztje írásban jelentette Bárdossy miniszterelnöknek, hogy ő saját szemével látta, hogy a bombákat német repülőgépek dobták le. Időközben azonban a hadiállapot már beállott.” (Horthy Miklós emlékirataiból)

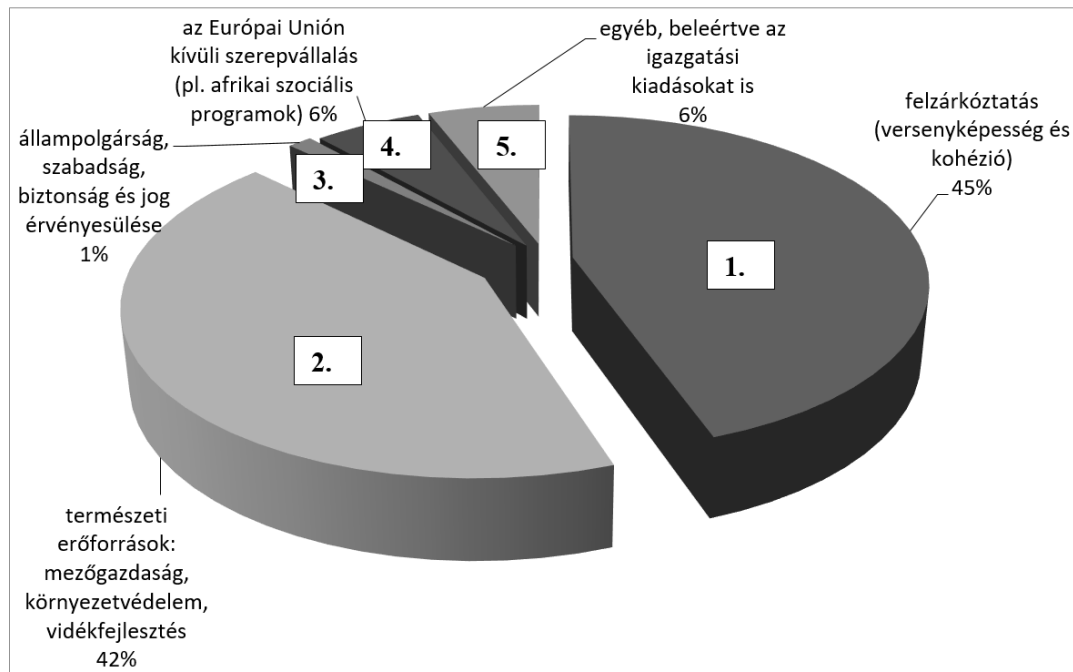
D) „Amennyiben a magyar [...] [kormány] eltűri, sőt elősegíti, hogy a német hadsereg Magyarországra bevonulva, azt katonai bázisnak használja [...], Anglia részéről diplomáciai viszonyunk megszakításával [...] számolnia kell. Ha azonban Magyarország e támadáshoz bármilyen indoklással csatlakoznék, úgy Nagy-Britannia és szövetségesei [...] hadüzenetével is kell számolni. [...] Az örök baráti szerződés flagrális [nyilvánvaló] megsértésével leszünk megvádolva.” (Barcza György londoni magyar nagykövet távirata a miniszterelnöknek)

Források	Lengyelország megtámadása	Jugoszlávia megtámadása	A Szovjetunió megtámadása
A)			
B)			
C)			
D)			

4 pont

10. A feladat az Európai Unióval kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

Az uniós kiadások százalékos megoszlása 2007–2013 között

Rendelje a következő állítások mellé annak az uniós kiadásnak az ábrán megadott sorszámát, amelyik alátámasztja az állítást! Egy állítás mellé egy sorszámot írjon! Három sorszám kimarad.

a) Az Európai Unió kiadásainak jelentős részét az Unión belüli gazdasági egyenlőtlenségek mérséklésére fordítja.

A kiadás sorszám:

b) A költségvetési kiadások néhány százalékát a közös intézmények fenntartására költik.

A kiadás sorszám:

c) Döntse el a diagram és ismeretei segítségével, melyik két állítás igaz az Európai Unió költségvetésére! Karikázza be a helyes állítások betűjeleit!

A) A fejlődő országok segélyezése új elemként jelent meg a 2020 decemberében elfogadott költségvetésben.

B) Az uniós költségvetést többéves időszakra tervezik meg.

C) Az Európai Unió költségvetési kiadásait teljes egészében a tagállamok kormányai között osztják szét.

D) A költségvetés tervezetét az Európai Parlament dolgozza ki, és az Európai Bizottság fogadja el.

E) Vállalkozások és magánszemélyek pályázat útján juthatnak uniós forrásokhoz.

4 pont	
--------	--

11. A feladat a határon túli magyarság 1945 utáni történetével kapcsolatos. (komplex tesztfeladat)

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Olyan [...] magyar nemzetiségű személyek telepítettnek át Magyarországra, akik [...] a német és magyar nemzetiségű személyek [...] állampolgárságának rendezése tárgyában kiadott, 1945. augusztus 2-án kelt rendelet értelmében [...] állampolgárságukat elvesztették.” (*Államközi szerződés*)

a) Mely állam állampolgárságát veszítették el a forrásban említett német és magyar nemzetiségű személyek?

.....

b) Hogy nevezik az idézett nemzetközi szerződésben körülírt áttelepítést? Válaszoljon szakkifejezéssel!

.....

Dátum	A magyarok aránya Erdélyben (%)
1948	25,7
1958	25,0
1966	23,8
1977	22,0

c) Nevezzen meg két folyamatot, amelyek a magyarok arányának táblázatban látható változását jellemzően okozták!

.....

.....

„Igen fontos szerep hárul a [...] néptanácsokra a településrendezési program megvalósításában. [...] Egyes községekben jó néhány fontos munkát elvégeztek, de a legtöbb községben és faluban akadozva halad a munka, nem lépnek fel határozottan a településrendezés gyakorlati végrehajtásáért. [...] Értsük meg jól: ahhoz, hogy végrehajtsuk a falvak urbanizálására, civilizációs szintjük emelésére vonatkozó párt- és állami határozatokat [...], határozottan intézkedni kell a rendezési program megvalósításáról, el kell érni, hogy minden község [...] agráripari várossá fejlődjék.” (*A Román Kommunista Párt főtitkárának beszéde, 1978*)

d) Hogy nevezik a forrásban leírt elvek alapján, 1988-ban megindított romániai intézkedéssorozatot?

.....

e) Az intézkedéssorozat Erdély etnikai viszonyaira is hatással volt. Magyarázza meg, miért!

.....

.....

6 pont

12. A feladat a háztartás pénzügyeivel kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

Bevételtípusok	Munkavégzéshez kapcsolódó jövedelmek	Tulajdonból, vagyontól származó jövedelmek	Társadalmi jövedelmek	Egyéb bevételek
Példa a bevételekre	• bér • jutalom	• bérleti díj • kamat • osztalék	• családi pótlék • szociális segélyek • gyes • nyugdíj	• nyereség • örökség • ajándék

A háztartások bevételei

Rendelje a meghatározásokhoz a megfelelő bevételt! A táblázat második sorában szereplő példák közül válasszon! Egy mezőbe egy bevételt írjon!

Meghatározás	Bevétel
a) A gyermekek után, a gyermekek 18 éves koráig alanyi jogon járó havi rendszerességgel folyósított támogatás.	
b) Meghatározott életkor / munkában töltött idő után járó járadék. Összege függ a szolgálati időtől és a korábbi jövedelemtől.	
c) A tulajdonosnak járó bevétel saját ingatlanának másvalaki számára történő használati jog átengedése után.	
d) A kisgyermekét otthon nevelő szülő részére rendszeresen folyósított jövedelem.	

4 pont

II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK

Olvassa el figyelmesen!

A következő feladatok közül összesen **kettőt** kell kidolgoznia.
Az alábbi szabályok alapján kell választania:

Kidolgozandó:

egy, az **egyetemes** történelemre vonatkozó **rövid** feladat,

egy, a **magyar történelemre** vonatkozó **hosszú** feladat.

A rövid egyetemes és a hosszú magyar feladat **más korszakra** – az egyik az 1849-ig tartó, a másik az 1849 utáni korszakra – vonatkozzon! *(A táblázatban a korszakokat kettős vonal választja el.)*

Tanulmányozza figyelmesen a feladatokat!

	Korszak	Sorszám	Feladat	A feladat típusa
Egyetemes történelem	1849-ig	13.	Felvilágosodás	rövid
	1849 után	14.	Horvátország függetlenné válása	rövid
Magyar történelem	1849-ig	15.	Kossuth Lajos programja	hosszú
	1849 után	16.	Kádár-rendszer	hosszú

A feladatok tanulmányozása után **karikázza be a választott feladatok sorszámát!**

A következő táblázatban feltüntettük a két választási lehetőséget.

Jelölje X-szel a választását a megfelelő sorban! Csak az egyik lehetőséget jelölje!

A választott feladatok sorszáma	Választásának jelölése X jellel
13. és 16.	
14. és 15.	

A feladatok közül **csak a választott kettőt dolgozza ki!** Válaszeit az azonos típusú feladatokat követő pontozott vonalakra írja!

A feladatok kidolgozása előtt tanulmányozza a 2. oldalon található útmutatót!

A válaszok elkészítése során **fogalmazvány** (piszkozat) készíthető!

A feladatok után az értékelési szempontok szerepelnek, az elért pontszámokat a javító tanár állapítja meg.

13. A feladat a felvilágosodáshoz kapcsolódik. (rövid)

Mutassa be a forrás és ismeretei segítségével a felvilágosodás új Isten- és emberképét! Válaszában a teremtésről vallott felfogást, az ember természetadta jogait és az emberi gondolkodás változását mutassa be!

„E rendszer [a Naprendszer] és sokféle mozgásának megalkotásához tehát olyan Okra [értsd: teremtőre] volt szükség, amely áttekintette és összevetette a Nap és a bolygók anyagának mennyiségeit, az ebből fakadó gravitációs erőket, az elsőrendű bolygóknak a Naptól és a másodrendűeknek a Szaturnusztól, a Jupitertől és a Földtől való távolságait, továbbá azokat a sebességeket, amelyekkel ezek a bolygók a központi testek anyaga körül keringhetnek. Mindezeknek az összeegyeztetése az égitestek ilyen nagy változatossága mellett arról tanúskodik, hogy ez az Ok nem lehetett vak és véletlenszerű.” (Isaac Newton levele, 1692)

14. A feladat a kelet- és közép-európai rendszerváltások időszakához kapcsolódik. (rövid)
Mutassa be a forrás és ismeretei segítségével Horvátország Jugoszláviából történő kiválásának okait és folyamatát!

Jugoszlávia tagköztársaságainak egyes gazdasági mutatói, 1990			
Tagköztársaság neve	Lakosság	GDP* (millió dollár)	GDP / fő (dollár)
Szlovénia	1 982 000	13 740	6 940
Horvátország	4 784 000	25 640	5 350
Szerbia	9 534 000	27 930	2 930
Bosznia-Hercegovina	4 364 000	10 870	2 490
Montenegró	652 000	1 520	2 330
Macedónia	2 021 000	4 420	2 180

* GDP: bruttó hazai termék

A választott rövid, az egyetemes történelemre vonatkozó feladat sorszáma:

A feladat kidolgozása:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok		Elérhető	Elért
		pont	
Feladatmegértés		2	
Tájékozódás térben és időben	T	2	
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1	2	
	K2	2	
Ismeretszerzés, a források használata	F	3	
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaközpontú gondolkodás	E1	3	
	E2	3	
Összpontszám / Vizsgapont		17	

15. A feladat a reformkorral kapcsolatos. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével Kossuth Lajos politikai, társadalmi és gazdasági elképzeléseit!

„Az országos védegyelet célja az ország piacát belföldi iparművek [iparcikkek] fogyasztásával a honi műipar [ipar] számára biztosítani, [...] [azért, hogy] a honi műipar kifejlésével [kifejlődésével] [...] a külföldi gyártmányok és kézművek az ország piacáról lassanként kiszorítatván a pénznek külföldi árukért kiözlése meggátoltassék, s eképp a nemzet [...] anyagi önállásra [önállóságra] emeltessék.”
(Alapszabályok, 1844)

„Mi oly indítványokat, melyek az alkotmányos biztosítékok [megteremtésére irányulnának], a kormánytól annál kevésbé várhatunk, mivel hazánkban [...] a kormány [...] nem parlamentáris, annak tagjait nem a nemzet többségének akarata [...] jelöli ki. [...] Mindezeknél fogva [...] kötelességünknek tartjuk kijelölni azon tárgyak főbbjeit, miknek minél előbbi létrehozását [...] szükségesnek hisszük. Ezek a következők: [...] A honpolgárok nem nemes osztályainak [...] képviselőlet alapján úgy törvényhozási, mint helyhatósági jogokban [való] részesítése.” (A Kossuth Lajos szövegtervezete alapján készült Ellenzéki nyilatkozat, 1847)

„Mi pedig ezt mondjuk: Íme, mi megkínálunk titeket az értelem, az igazágszolgáltatás, a törvényalkotás, a földbirtok szabadságával, megkínálunk titeket alkotmányos polgársággal, politikai nemzetiséggel, s mind azon javakkal, melyekkel ez a haza polgárait elárasztja. Mindezekért nem kívánunk egyebet, mint hogy a hazát, mely titeket ezennel ünnepélyesen édes gyermekéül fogad, s a nemzetiséget, mely titeket politikai nagykorúsággal megajándékoz, szeressétek, és velünk egyetemben oltalmazzátok.” (Kossuth Lajos, 1847)

16. A feladat a Kádár-rendszerrel kapcsolatos. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a Kádár-rendszer politikai jellemzőit az 1960–70-es években! Válaszában térjen ki a társadalom feletti ellenőrzés eszközeire is! A külpolitikáról ne írjon!

„Talán nem értenek félre, ha azt is megemlítem [...], hogy a legutóbbi választások eredményeit itt a központban egy kicsit meghamisítottuk. Amikor ugyanis befutottak az eredmények, kiderült, hogy 102 százalékra győztünk. Ezt az eredményt egyszerűen meghamisítottuk, levágtunk belőle vagy hat százalékot – de kérem, hogy ez maradjon közöttünk.” (Kádár János, 1967)

„A külső és belső egyházi reakció terveinek, tevékenységének felderítése, elhárítása [...] erősen centralizált munkaszervezéssel, az illetékes állami, társadalmi szervekkel koordinálva [együttműködve] folyik. A feladatok végrehajtásához megfelelő [...] eszközök [...] és módszerek állnak rendelkezésre. Ez biztosíték arra, hogy a különböző egyházi központok, szervezetek, intézmények terveiről, tevékenységéről további ismereteket szerezzünk, birtokukban hatékony ellenintézkedéseket tegyünk, támadólagos lépéseket kezdeményezzünk irányukba. [...] Az egyházakban lévő reakció támadásával szembeni munkában nagy jelentőségű a BM [Belügyminisztérium] érintett központi és területi szerveivel való szoros és folyamatos együttműködés.” (Belügyminisztériumi eligazítás, 1979)

Rákosi Mátyás,
a róla készült szobrot szemlélve

Kádár János focimeccset néz

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

Szempontok		Elérhető	Elért
		pont	
Feladatmegértés		2	
Tájékozódás térben és időben	T1	2	
	T2	2	
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1	2	
	K2	2	
	K3	2	
Ismeretszerzés, a források használata	F1	3	
	F2	3	
	F3	3	
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaközpontú gondolkodás	E1	3	
	E2	3	
	E3	3	
	E4	3	
Összpontszám / Vizsgapont		33	

A feladatlapon szereplő források (kép, ábra, térkép, adatsor) forrásai:

- 4. <https://www.divento.com/en/paris/4987-chateau-de-versailles.html>
- <https://www.flickr.com/photos/mega4000/5522918915>
- <http://www.pestmegye.hu/ertektar/3470-savoyai-kastely-rackeve>
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Peter_Paul_Rubens_083.jpg
- 6. <https://fawcettworkshop.weebly.com/the-industrial-revolution.html>
- 8. <http://www.ww1-propaganda-cards.com/r009slide.html>
- <http://www.metropostcard.com/war7b-bulgaria.html>
- <http://www.metropostcard.com/war7b-austria1.html>
- 10. https://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/glance/budget_glance_hu.pdf
- 11. <http://www.kia.hu/konyvtar/erdely/erdmagy.htm>
- 16. <https://mult-kor.hu/>, <http://elteonline.hu>

		pontszám	
		maximális	elért
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	1. feladat	4	
	2. feladat	4	
	3. feladat	4	
	4. feladat	4	
	5. feladat	4	
	6. feladat	4	
	7. feladat	4	
	8. feladat	4	
	9. feladat	4	
	10. feladat	4	
	11. feladat	6	
	12. feladat	4	
	Összesen	50	
	I. Elért pontszám egész számra kerekítve		
II. Szöveges (kifejtendő) feladatok	13. feladat	17	
	14. feladat	17	
	15. feladat	33	
	16. feladat	33	
	Összesen	50	
	II. Elért pontszám egész számra kerekítve		
I. + II. Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100	

dátum

javító tanár

		pontszáma egész számra kerekítve	
		elért	programba beírt
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok			
II. Szöveges (kifejtendő) feladatok			

dátum

dátum

javító tanár

jegyző